

Ewelina Pilawa-Soroka

Muzeum Niepodległości w Warszawie

Droga do świętości w zdjęciach zapisana

Wydawnictwo Muzeum Niepodległości w Warszawie wydało w tym roku album *Jan Paweł II. Droga do świętości*. Publikacja ukazała się z okazji 100-lecia urodzin Karola Wojtyły. Album pochodzi z limitowanej edycji, a jego redaktorem jest dr Tadeusz Skoczek – dyrektor Muzeum Niepodległości. Jest on także autorem obszernego wprowadzenia w języku polskim, przetłumaczonego na język angielski, omawiającego kolejne etapy życia Karola Wojtyły – edukację, awanse w hierarchii kościelnej oraz wybitne osiągnięcia jego pontyfikatu.

Należy podkreślić, że wszystkie prace drukarskie i introligatorskie wykonano w Polsce, a niezwykle solidnie wydany w dużym formacie album oprawiony jest w sztywną okładkę z połączanymi literami.

Licząca 215 stron publikacja składa się z kilkuset czarno-białych oraz kolorowych zdjęć przedstawiających najważniejsze fakty z życia Karola Wojtyły. Ilustracje pochodzą ze zbiorów Muzeum Kurii Metropolitalnej w Krakowie, Muzeum Niepodległości w Warszawie, Sipa Press. AFP. Colection Laski, Jan Skarzyński / East News Shutterstock archiwum POW, archiwum FASING SA, archiwów Stanisława Dziedzica, Tadeusza Skoczka i innych osób prywatnych.

Album podzielony jest na trzy części, każda z nich prowadzi nas w miejsca, w których bywał Wojtyła, oraz dokumentuje zdarzenia, których był uczestnikiem lub świadkiem.

W części pierwszej albumu znajdziemy zdjęcia ukazujące Karola Wojtyłę w różnych momentach jego życia, poczynając od fotografii wykonanej w dniu pierwszej komunii świętej poprzez kolejne, przedstawiające go m.in. w przededniu matury, w seminarium duchownym, jako biskupa, podczas wizyty duszpasterskiej w Niegowici czy podczas ingresu do katedry na Wawelu. Możemy na owych fotografiach zobaczyć Wojtyłę w uroczystych

strojach. Niektóre z zamieszczonych tu zdjęć są statyczne, inne zaś ukazują Karola Wojtyłę w ruchu. Na części fotografii Wojtyła jest sam, na niektórych w towarzystwie, jak choćby to z Matką Teresą z Kalkuty czy kardynałem Stefanem Wyszyńskim. Bogato przedstawiona jest w omawianej części albumu postać duszpasterska Karola Wojtyły w kraju i za granicą. Na szczególną uwagę zasługują zdjęcia dokumentujące spotkanie z pacjentami i personelem Szpitala Dziecięcego w Prokocimiu, wizytę w polskim parlamencie czy mszę w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu, gdzie szczególnie pozdrowił kapłanów, byłych więźniów obozu koncentracyjnego w Dachau. Jednym z najbardziej poruszających fotografii jest ta, na której modli się, dziękując za ocalenie w 10. rocznicę zamachu na jego życie.

Tę część albumu zamykają kolorowe fotografie portretów Karola Wojtyły przedstawiających go już w roli papieża – od początku do zakończenia pontyfikatu. Znajdują się tu m.in. fotografie prac Antoniego Górnika, Teresy Śliwki-Moskał, Piotra Moskala, Jana Chrzęszcza i Marcina Kołpanowicza, zainspirowane duszpasterską drogą Jana Pawła II.

Druga część albumu poświęcona jest miejscom związanym z Ojcem Świętym. Są tu zdjęcia Wadowic, w którym przyszedł Papież spędził dzieciństwo i rozpoczął naukę, widzimy też fotografię ukazującą dom, w którym mieszkał Karol Wojtyła, szkołę, w której pobierał nauki, zegar na ścianie kościoła, który codziennie towarzyszył przyszłemu papieżowi, zatrzymany w dniu jego śmierci, ale i zdjęcia zbiorowe, jak to ukazujące Wojtyłę na wybieżce szkolnej z kolegami z gimnazjum oraz kadry z pielgrzymek.

Kolejne zdjęcia pochodzą z Niegowici, gdzie Karol Wojtyła był wikarym. Przedstawiona jest na nich plebania, w której mieszkał, kościół, w którym pełnił posługę, a także liczne spotkania z parafianami. Szczególnie te ostatnie fotografie oddają klimat tamtych lat, dokumentują pracę Wojtyły na rzecz parafii i są świadectwem więzi, jaka łączyła go z wiernymi.

Nie zabrakło w albumie również zdjęć z Krakowa, miasta, w którym Karol Wojtyła przez wiele lat był biskupem. Znaczna ich część ukazuje panoramę miasta, mamy budynek Uniwersytetu Jagiellońskiego, Pałac Biskupi przy ul. Franciszkańskiej 3, gdzie w czasie wojny Adam Sapieha prowadził podziemne seminarium duchowne, katedrę na Wawelu, Bazylikę Mariacką. Bogato zilustrowane są spotkania Wojtyły z wiernymi. Kolejne fotografie w podobny sposób odnoszą się do działalności Wojtyły w dzielnicy Nowa Huta.

Najwięcej zdjęć w omawianej części albumu pochodzi z Rzymu i Watykanu. Przedstawiają one liczne audiencje u papieża Jana Pawła II, w ramach których gościł delegacje i znane osobistości, a także ceremonie odby-

wające się w obecności Papieża na placu św. Piotra. Szczególnie wymowne są fotografie dokumentujące wyjście Wojtyły do wiernych tuż po wybraniu go na papieża, fotografia przedstawiająca 125 purpuratów składających mu przysięgę wierności i posłuszeństwa, zdjęcie w celi z Ali Agcą czy wreszcie przedstawiająca kardynała Josepha Ratzingera podczas obrzędów pogrzebowych Jana Pawła II 8 kwietnia 2005 roku.

Bardzo bogatą dokumentację zdjęciową zawiera część dotycząca pielgrzymek Jana Pawła II do ojczyzny. Na fotografiach tych widoczne są zarówno najważniejsze polskie miasta, które w trakcie kilku wizyt odwiedził nasz Papież, jak i najbardziej znane miejsca kultu religijnego. Znajdziemy tu więc wiele zdjęć, na których papież Jan Paweł II wita polską ziemię, wygłasza kazania do wiernych podczas uroczystych mszy świętych. Na fotografiach tych w sposób szczególny zostały uwiecznione niezapomniane więzi Papieża z tłumami wiernych i towarzyszący temu entuzjazm. Nie brakuje też zdjęć przedstawiających oficjalne wizyty, ale i dokumentujących samotne modlitwy Papieża, m.in. przy Ścianie Śmierci w Oświęcimiu, przy grobie ks. Jerzego Popiełuszki czy na cmentarzu Rakowickim przy grobie rodziców i brata.

W części końcowej znalazły się fotografie pomników i płaskorzeźb wzniesionych na cześć Papieża w różnych miejscach Polski i za granicą. Wspomnę tylko o kilku, które znajdują się w Krakowie, Tarnowie, Białymstoku, Licheniu, Katowicach, Częstochowie, Leżajsku, Limanowej, Bochni oraz w Ekwadorze, Meksyku, Portugalii, Madrycie, Rio de Janeiro, na Kubie, w Tajlandii czy Fatimie. Są one przejawem bogatej sztuki rzeźbiarskiej, ukazującej w sposób artystyczny sylwetkę papieża-Polaka.

W tej części albumu znajdują się także reprodukcje kilkudziesięciu znaczków z podobizną Jana Pawła II.

Album zamykają zdjęcia z uroczystej mszy świętej beatyfikacyjnej w Rzymie, kiedy to Karol Wojtyła został beatyfikowany, a potem – z mszy kanonizacyjnej 27 kwietnia 2014 roku, gdy ogłoszony został świętym.

Przedstawiony tu album powinien znaleźć się w każdej publicznej i domowej bibliotece, ponieważ w pełni – w bogatej szacie graficznej – wielostronnie ukazuje wielką postać urodzonego sto lat temu papieża-Polaka, który został świętym.

Ewelina Pilawa-Soroka

Jan Paweł II. Droga do świętości, Tadeusz Skoczek (red.), Muzeum Niepodległości w Warszawie, Prowincjonalna Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2020, ss. 216.